

โรงเรียนนายร้อยตำรวจองค์การสร้างเสริมสุขภาพ:
แหล่งเรียนรู้เพื่อการขยายผลและการสร้างเสริมสุขภาพ

Royal Police Cadet Academy:

Learning resources for result extension and well-being promotion

พัชรา สินลอยมา¹ เปมิกา สนิทพจน์² วิชิต แยมยิม³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมและศึกษาผลการดำเนินงานตามรูปแบบกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทั้งในรูปแบบของตัวบุคคลและในรูปแบบของข้อมูลข่าวสาร มุ่งเน้นการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจสู่การเป็นหน่วยงานต้นแบบด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในเรื่องของการสร้างเสริมสุขภาพ กลุ่มเป้าหมายการดำเนินงานเป็นแกนนำนักเรียนนายร้อยตำรวจ นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ นักเรียนนักศึกษาและตัวแทนชุมชนในพื้นที่จังหวัดนครปฐม จำนวน 800 คน และกลุ่มเป้าหมายเครือข่ายสุขภาพจากการขยายผลกิจกรรมของแกนนำต่างๆ จำนวน 3,000 คน ผลการดำเนินโครงการก่อให้เกิดแหล่งเรียนรู้สุขภาพขึ้น 7 รูปแบบ ได้แก่ วันสุขภาพดี บุคคลสุขภาพดี กิจกรรมสุขภาพเคลื่อนที่ การผลิตและส่งเสริมการรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ห้องสมุดสุขภาพ สวนสุขภาพ และสโมสรสุขภาพ นอกจากนี้ยังเกิดกิจกรรมย่อยภายใต้แหล่งเรียนรู้เหล่านี้ขึ้นอีกหลายกิจกรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของการขยายผลองค์ความรู้และการส่งเสริมกิจกรรมด้านการสร้างเสริมสุขภาพในวงกว้างได้เป็นอย่างดี ข้อเสนอแนะจากการดำเนินโครงการนำไปสู่การพัฒนาและขยายผลแหล่งเรียนรู้สุขภาพในระยะยาว โดยเน้นไปที่การสร้างองค์ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพให้เท่าทันต่อสถานะการเปลี่ยนแปลงของพลวัตทางสังคมและการเข้าถึงนวัตกรรมด้านสุขภาพในยุคไทยแลนด์ 4.0

คำสำคัญ: แหล่งเรียนรู้/ การขยายผล/ การสร้างเสริมสุขภาพ

Abstract

The expansion of learning resources of health promotion of Royal Police Cadet Academy aims to develop models of activities and study results of learning resources in individual health model and informative model, which focus on developing the Royal Police Cadet Academy to be a sample agency on academic services for society in term of health promotion. The target population of this study is leaders of police cadets, Chulachomklao royal military cadets, navel cadets, air cadets, students and community representatives of Nakhon Pathom Province amount 800 people, and target population of health network from activity result extension of various leaders amount 3,000 people.

^{1,2,3} คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

^{1,2,3} Faculty of Forensic Science Police Cadet Academy

¹ E-mail: sinloyma@gmail.com

² E-mail: pemika.sanny@gmail.com

³ E-mail: yaemyim1989@gmail.com

The result of this study found 7 models of learning resources such as healthy day, healthy person, healthy move, healthy foods, healthy park, and healthy club. Besides these, there also are many sub-activities under its learning resources that reflect on success of knowledge result extension and promote on broad health activity promotion broadly. The suggestions from project process to develop and extend the results of durable health learning resources are to focus on knowledge creation in order to adjudge the health behavior to get along with change condition of social dynamics and access to health innovation of era Thailand 4.0.

Key words: Learning resources/ result extension/ well-being promotion

บทนำ (Introduction)

แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 - 2554 และแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 มุ่งพัฒนาภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ประชาชนทุกคนมีสุขภาพดี ร่วมสร้างระบบสุขภาพพอเพียง เป็นธรรม นำสู่สังคมสุขภาวะ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในสังคม สร้างหลักประกันและจัดบริการด้านสุขภาพที่ครอบคลุม เพื่อให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายมีศักยภาพในการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ลดการเจ็บป่วยจากโรคที่ป้องกันได้หรือโรคที่เกิดจากพฤติกรรมสุขภาพ มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ มีระบบบริหารจัดการการเงินการคลังด้านสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพ ทั้งนี้ รัฐบาลได้กำหนด 5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสุขภาพ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีสุขภาพ ในการสร้างเสริมสุขภาพ และการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพบนพื้นฐานภูมิปัญญาไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาระบบเฝ้าระวังเตือนภัยและจัดการภัยพิบัติ อุบัติเหตุ และภัยคุกคามด้านสุขภาพเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เน้นการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันควบคุมโรค และคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างระบบบริการสุขภาพมาตรฐานทุกระดับ เพื่อตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพทุกกลุ่มเป้าหมาย และพัฒนาระบบการสื่อสารข้อมูลด้านสุขภาพแบบไร้รอยต่อ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างกลไกกลางระดับชาติสำหรับดูแลระบบบริการสุขภาพ และพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ (กระทรวงสาธารณสุข, 2559)

จากแผนพัฒนาสุขภาพดังกล่าว โรงเรียนนายร้อยตำรวจจึงได้จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาให้โรงเรียนนายร้อยตำรวจเปรียบเสมือนบ้านที่อบอุ่นสำหรับคนดีและคนเก่ง คนที่ฝังงความยุติธรรมในสังคม ให้การดูแลนักเรียนนายร้อยตำรวจ อาจารย์ และบุคลากร ตลอดจนประชาชนในชุมชนโดยรอบโรงเรียน ให้มีสุขภาพที่ดีทั้ง 4 มิติ โดยระยะที่ 1 ได้จัดทำโครงการพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจสู่องค์กรสร้างเสริมสุขภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมด้านสุขภาพให้แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ อาจารย์ บุคลากร และประชาชนในบริเวณใกล้เคียง ด้วยการดำเนินการตามหลัก G-SMART Model ได้แก่ Good Social สังคมดี สภาพแวดล้อมดี Good Mind จิตใจดี Good Action การกระทำดี Good Relationship มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี และ Good Team Work การทำงานเป็นทีมที่ดี (Sinloyma, 2013) การดำเนินการในระยะที่ 1 ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของโครงการ เกิดแกนนำนักเรียนนายร้อยตำรวจที่สามารถส่งต่อองค์ความรู้ พัฒนารุ่นสู่รุ่นได้ ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร คณาจารย์ และชุมชนโดยรอบเป็นอย่างดี บุคลากรภายในโรงเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพที่

ดีขึ้น ทางคณะทำงานโครงการ จึงมีแนวคิดที่ รูปแบบการทำงานนี้น่าจะได้มีการต่อยอด ขยายผล ไปยังโรงเรียนเหล่าอื่นๆ ด้วย

การดำเนินการโครงการระยะที่ 2 ภายใต้โครงการโรงเรียนนายร้อยตำรวจองค์กรสร้างเสริมสุขภาพ: นวัตกรรมร่วมเรียนรู้ สู่เครือข่ายการพัฒนา “SMART Academy SMART Innovation SMART Network” เพื่อขยายแนวคิดการสร้างเสริมสุขภาพสู่ภาคีเครือข่ายของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการสร้างเสริม สุขภาพ พัฒนานักเรียนเหล่านี้เป็นแกนนำ “SMART Hero” และต้นแบบด้านพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ พัฒนาสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียนสถาบัน ให้เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพ ทั้งบุคลากรในสถาบัน และนักเรียนมีสุขภาพดี ลดอัตราการเจ็บป่วย ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ก้าวสู่การเป็นเครือข่ายองค์กร สร้างเสริมสุขภาพที่สามารถพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมสุขภาพแก่องค์กรในชุมชนและสังคมได้อย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าวส่งผลให้เกิดเครือข่ายโรงเรียนเหล่าทั่วมหาวิทยาลัยการสร้างเสริมสุขภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนแกนนำและคณาจารย์ที่ให้ความสนใจ สำหรับโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงของโรงเรียน แต่นโยบายการสร้างเสริมสุขภาพกลับได้รับการสนับสนุนอย่างมาก จนเกิดการปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เป็นสถาบันที่มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างเสริม สุขภาพที่ดีแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนพัฒนา โรงเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2555 - 2558 ที่กำหนดเป้าหมายการทำงาน เพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังคุณลักษณะ ผู้เข้ารับการศึกษา การฝึกอบรม และบุคลากรที่พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และอุดมคติในวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เข้ารับการศึกษา การฝึกอบรม และบุคลากรในวิชาชีพ ตำรวจ และการบังคับใช้กฎหมาย มีความเข้มแข็งในด้านร่างกาย จิตใจ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และ อุดมคติในวิชาชีพตำรวจ พร้อมอุทิศตนเพื่อสังคมและประเทศชาติโดยมีกลยุทธ์ 2 ด้าน คือ

1. พัฒนาสุขภาพร่างกายแก่บุคลากรในวิชาชีพตำรวจและการบังคับใช้กฎหมาย ให้เป็นผู้มีสุขภาพ พลานามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรง พร้อมปฏิบัติงานรับใช้ประชาชนและสังคม
2. พัฒนาจิตใจ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และอุดมคติในวิชาชีพแก่บุคลากรในวิชาชีพตำรวจ และการบังคับใช้กฎหมาย ให้มีจิตใจที่อุทิศตนเพื่อสังคมและประเทศชาติ

จากผลการดำเนินงานพบว่า สามารถสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างเสริมสุขภาพ ให้แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจในวงกว้าง นำไปสู่การต่อยอดขยายผลในหลักสูตร และกิจกรรมการเรียน การสอนเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ ด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Active Learning Through Action) เกิดแกนนำนักเรียนนายร้อยตำรวจเป็นอาสาสมัครสร้างเสริมสุขภาพ “Smart Hero” นับเป็นต้นแบบและผู้นำ ในการสร้างเสริมสุขภาพที่ชัดเจน รวมถึงมีการปรับเปลี่ยนสภาพภูมิทัศน์ การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อ การสร้างเสริมสุขภาพ ภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพในโรงเรียน นายร้อยตำรวจที่มีการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการขึ้นใหม่และการสนับสนุนของผู้บริหารระดับสูงของโรงเรียน ทั้งนี้ ส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อมุ่งสู่การเป็นสถาบันสร้างเสริมสุขภาพเป็นไปอย่าง ก้าวหน้าและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม (Sinloyma, 2015)

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนนายร้อยตำรวจองค์กรสร้างเสริมสุขภาพต่อไปอย่าง ยั่งยืน ในปี พ.ศ. 2558 จึงได้จัดทำโครงการระยะที่ 3 ขึ้น โดยได้ขยายเครือข่ายไปสู่สถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาและชุมชนทั้งหมดในเขตพื้นที่จังหวัดนครปฐม มุ่งเน้นการสร้างแหล่งเรียนรู้ทั้งในระดับปฐมภูมิ

และทฤษฎีภูมิ และการสร้างยุทธศาสตร์ การสร้างเสริมสุขภาพของโรงเรียนนายร้อยตำรวจให้เป็นต้นแบบแหล่งเรียนรู้ แก่หน่วยงานอื่นๆ ได้เข้ามาเรียนรู้และนำแนวคิดแหล่งเรียนรู้สู่สังคมภายนอก ผลการดำเนินโครงการในครั้งนี้ จะมีความเป็นรูปธรรม และขยายต่อยอดจากโครงการในระยะที่ 2 ทำให้นวัตกรรม การสร้างเสริมสุขภาพ มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสามารถขยายผลเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายต้นแบบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives)

1. เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมการสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพตามบทบาทของ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ โดยการพัฒนางานองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านสุขภาพทั้งในสถาบันการศึกษา ชุมชน และ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานตามรูปแบบกิจกรรมการสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพ ตามบทบาทของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ขอบเขตของการวิจัย (Scope of research)

1. ขอบเขตของเนื้อหาการวิจัย

การดำเนินโครงการมีขอบเขตด้านเนื้อหาที่เกี่ยวกับการสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท จำนวน 7 กิจกรรม (7 H: 7 Healthy) ดังนี้

ประเภทที่ 1 แหล่งเรียนรู้ปฐมภูมิ คือ แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในรูปแบบของตัวบุคคล หรือแหล่งเรียนรู้ที่ฝังอยู่ในตัวบุคคล (*Tacit Knowledge*) โดยคณะผู้วิจัยจะเชิญวิทยากรที่มีความรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพจาก หน่วยงานภายนอก หรือแต่งตั้งบุคคลสุขภาพดีและมีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการสร้างเสริมสุขภาพจากชุมชน มาเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำโครงการ ทำหน้าที่ให้คำแนะนำการสร้างเสริมสุขภาพแก่เครือข่าย และให้ความรู้ในการสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านต่างๆ แก่เครือข่ายในโครงการ แหล่งเรียนรู้ประเภทที่ 1 ได้แก่ วันสุขภาพดี (Healthy Day) บุคคลสุขภาพดี (Healthy Hero/Healthy Person) สุขภาพเคลื่อนที่ (Healthy move) และครัวสุขภาพ (Healthy Food) เป็นต้น

ประเภทที่ 2 แหล่งเรียนรู้ทุติยภูมิ คือ แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในรูปแบบของข้อมูลที่เป็นเอกสาร หรือหนังสือที่ได้ผ่านการจัดทำระเบียบข้อมูลไว้แล้ว (*Explicit Knowledge*) โดยจะนำหนังสือ เอกสาร นิตยสาร แผ่นพับ โบรชัวร์ บ้ายโปสเตอร์ ฯลฯ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมสุขภาพ มาจัดตั้งเป็นสถานที่หรือแหล่งเรียนรู้ไว้ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจและชุมชน เพื่อให้เครือข่ายได้เรียนรู้วิธีการสร้างเสริมสุขภาพด้วยตนเอง แหล่งเรียนรู้ประเภทที่ 2 ได้แก่ ห้องสมุดสุขภาพ (Health library) สวนสุขภาพ (Healthy Park) และคลับสุขภาพ (Healthy Club) เป็นต้น

รูปแบบกิจกรรมของ “โครงการโรงเรียนนายร้อยตำรวจองค์กรสร้างเสริมสุขภาพ : แหล่งเรียนรู้เพื่อการขยายผลและการสร้างเสริมสุขภาพ” เป็นโครงการพัฒนาและต่อยอดกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพ และการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายในการสร้างนวัตกรรมด้านสุขภาพ และพัฒนางานองค์ความรู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายในการส่งเสริมสุขภาพทั้ง 4 มิติ ประกอบด้วย

- 1) สุขภาพกาย หมายถึง สภาพที่ดีของร่างกาย กล่าวคือ อวัยวะต่างๆ อยู่ในสภาพที่ดีมีความแข็งแรงสมบูรณ์ ทำงานได้ตามปกติ และมีความสัมพันธ์กับทุกส่วนเป็นอย่างดี และก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

2) สุขภาพจิต หมายถึง สภาพของจิตใจที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีจิตใจเบิกบานแจ่มใส มิให้เกิดความคับข้องใจหรือขัดแย้งในจิตใจ สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุข

3) สุขภาพสังคม หมายถึง สภาวะที่ดีของปัญญาที่มีความรู้ทั่ว รู้เท่าทันและความเข้าใจอย่างแยกได้ในเหตุผลแห่งความดีความชั่ว ความมีประโยชน์และความมีโทษ ซึ่งนำไปสู่ความมีจิตอันดีงามแลเอื้อเพื่อผู้อื่น

4) สุขภาพศีลธรรม หมายถึง บุคคลที่มีสภาวะทางกายและจิตใจที่สุขสมบูรณ์ สามารถปฏิบัติสัมพันธและปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดีและมีความสุข

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

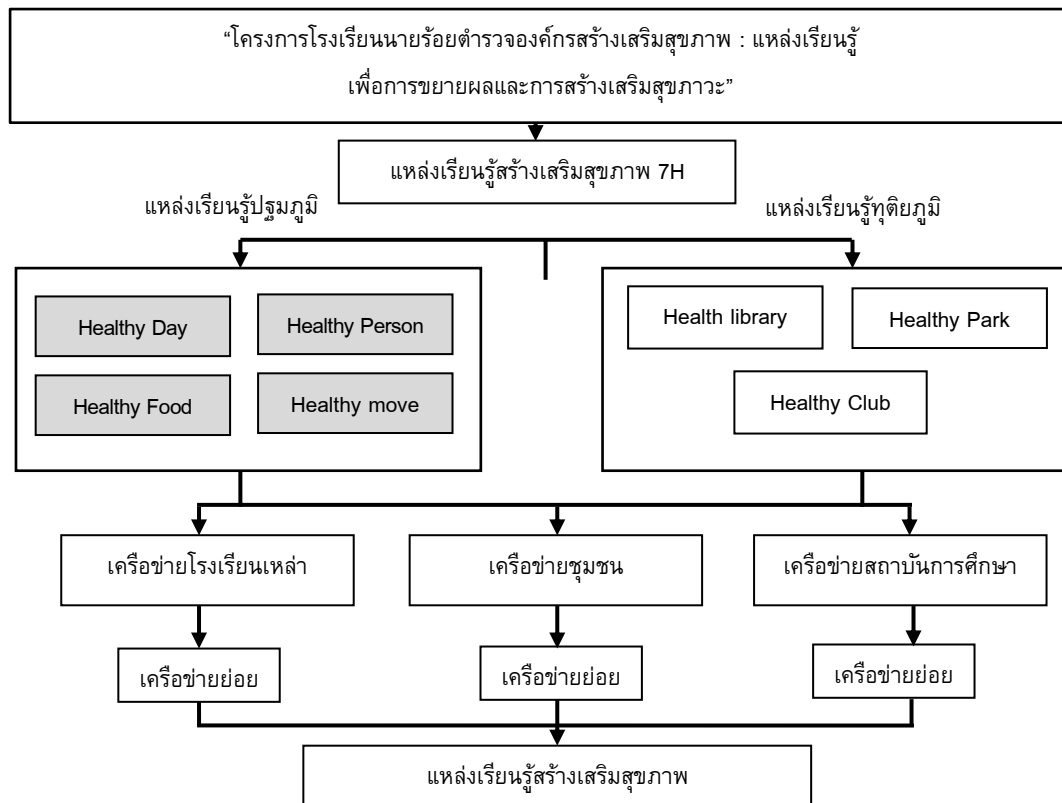
กลุ่มเป้าหมายการดำเนินงานเป็นแกนนำนักเรียนนายร้อยตำรวจ นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ นักเรียนนักศึกษาและตัวแทนชุมชนในพื้นที่จังหวัดนครปฐม จำนวน 800 คน และกลุ่มเป้าหมายเครือข่ายสุขภาพจากการขยายผลกิจกรรมของแกนนำต่าง ๆ จำนวน 3,000 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินโครงการ รวมทั้งสิ้น 18 เดือน คือ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2558 ถึงเดือนธันวาคม 2559 สถานที่ดำเนินโครงการ คือ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ตำบลสามพราน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

วิธีการดำเนินการวิจัย (Methodology)

1. รูปแบบกิจกรรม

รูปแบบกิจกรรม จะเป็นลักษณะการสร้างเครือข่ายสุขภาพให้ขยายวงกว้างออกไปยังกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้กลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มเครือข่ายสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในองค์กร หน่วยงาน สถาบัน และชุมชนของตน จากนั้นจะต้องถ่ายทอดให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลในองค์กร หน่วยงาน สถาบัน และชุมชนของตนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรม แสดงตั้งแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 รูปแบบการดำเนินกิจกรรมการสร้างแหล่งเรียนรู้และการขยายเครือข่าย

ด้วยความมุ่งหวังของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ที่จะป็นองค์กรต้นแบบด้านการสร้างเสริมสุขภาพ คณะทำงานจึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การดำเนินรูปแบบกิจกรรมออกเป็น 4 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย **ประเด็นยุทธศาสตร์ 1** การสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพในรูปแบบของตัวบุคคล (Tacit Knowledge) และแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในรูปแบบของข้อมูล ข่าวสาร และเอกสารเผยแพร่ (Explicit Knowledge) ให้มีความเข้มแข็งโดยมีกลไกการสร้างเสริมสุขภาพตามบทบาทของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ตลอดจนการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านสุขภาพทั้งในสถาบันการศึกษา ชุมชน และหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

เป้าประสงค์ : มีแหล่งเรียนรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพที่มีความเข้มแข็ง ทั้งปฐมภูมิ และทุติยภูมิ

กลยุทธ์ :

1. โรงเรียนนายร้อยตำรวจใช้การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วมของแกนนำ
2. พัฒนาแหล่งเรียนรู้และบริการข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสานิตการทำงานด้านสุขภาพและการมีส่วนร่วมของเครือข่าย
3. พัฒนาองค์กรต้นแบบที่เป็นองค์กรด้านสุขภาพ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพแก่สาธารณะ ในรูปแบบของกิจกรรม นิทรรศการ และศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร
4. สร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งเพื่อความร่วมมือที่ขยายกิจกรรม นิทรรศการไปยังพื้นที่เป้าหมาย
5. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์ผ่านสื่อหลากหลายรูปแบบ

ตัวชี้วัด : เปรียบเทียบจากผลผลิตของแต่ละรูปแบบกิจกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ 2 การพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจให้เป็นต้นแบบด้านการสร้างเสริมสุขภาพ เป็นแหล่งเรียนรู้แก่หน่วยงานอื่น ๆ ได้ ตลอดจนสื่อสารแนวคิด เทคนิคและวิธีการสร้างเสริมสุขภาพของ โรงเรียนนายร้อยตำรวจให้เกิดการรับรู้ในวงกว้างพัฒนาวัฒนธรรมด้านการสร้างเสริมสุขภาพที่สามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในโรงเรียน/สถาบันและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ : มีแหล่งเรียนรู้ต้นแบบที่เป็นเครื่องมือให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามาหาความรู้ เรียนรู้ นำไป ปฏิบัติและเผยแพร่ต่อไป

กลยุทธ์ : สร้างจุดเด่นและความน่าสนใจของรูปแบบกิจกรรมของแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ

ตัวชี้วัด : เปรียบเทียบจากผลผลิตของแต่ละรูปแบบกิจกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ 3 การบูรณาการแหล่งเรียนรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพต้นแบบ โดยการนำ วัฒนธรรมและองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมที่เสริมสร้างสุขภาพสู่การดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

เป้าประสงค์ : กลุ่มเป้าหมายและเครือข่ายเกิดองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมและสามารถนำไป ประยุกต์ใช้

กลยุทธ์ : จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การสร้างแหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมสุขภาพ

ตัวชี้วัด : เปรียบเทียบจากผลผลิตของแต่ละรูปแบบกิจกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ 4 การมุ่งขยายผลนวัตกรรมการสร้างเสริมสุขภาพในรูปแบบของแนวคิด องค์ ความรู้ คู่มือ และกิจกรรมในการดูแลสุขภาพของเครือข่ายสถาบันการศึกษา ชุมชน และหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

เป้าประสงค์ : แกนนำเครือข่ายสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับ ขยายผลต่อไปให้กับเครือข่ายย่อย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ : สร้างกลไกการสนับสนุนเครือข่ายที่ชัดเจนและมีศักยภาพที่จะให้การสนับสนุนในการดำเนิน กิจกรรมทุกกิจกรรม

ตัวชี้วัด : เปรียบเทียบจากผลผลิตของแต่ละรูปแบบกิจกรรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 3 ประเภท ได้แก่ 1) แบบประเมินผลสำหรับคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานของแต่ละรูปแบบกิจกรรม 2) แบบสำรวจทัศนคติของผู้เข้าร่วมกิจกรรม และ 3) แบบสัมภาษณ์สำหรับการสนทนากลุ่มย่อยแกนนำเครือข่าย

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

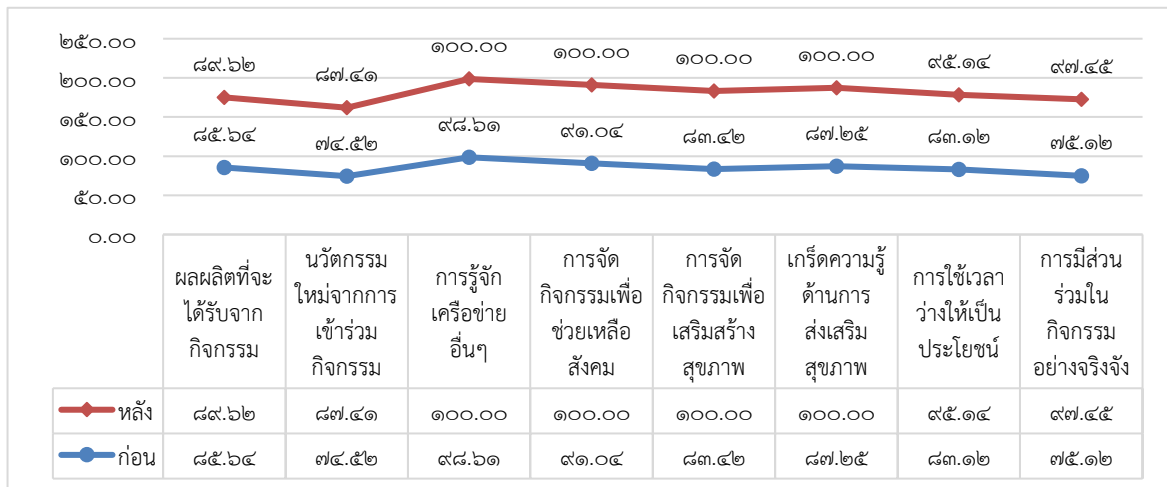
การวิเคราะห์ข้อมูลแบบผสมผสานระหว่างการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (ร้อยละ) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลจากแบบประเมินผลของคณะกรรมการนิเทศและแบบสำรวจทัศนคติของ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม และการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่มย่อยแกนนำเครือข่าย เพื่อวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของการดำเนินกิจกรรมแต่ละรูปแบบ

ผลการวิจัย (Result)

1. สภาพแวดล้อมด้านบริบทของการเข้าร่วมโครงการ (Context Evaluation)

ผลการสำรวจบริบทของโครงการ พบว่า มีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการแบ่งออกเป็น นักเรียนนายร้อยตำรวจ ร้อยละ 33.46 นักเรียนนายเรืออากาศ ร้อยละ 18.74 นักศึกษา ร้อยละ 16.83 ประชาชนในชุมชน ร้อยละ 16.06 และนักเรียนนายเรือ ร้อยละ 14.91 ตามลำดับ

จากการประเมินทัศนคติของกลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังการเข้าร่วมดำเนินการโครงการ พบว่า ก่อนเข้าร่วมโครงการกลุ่มเป้าหมายจะมีทัศนคติในทุกด้านน้อยกว่าหลังเข้าร่วมโครงการ โดยประเด็นที่มีทัศนคติสูงที่สุดหลังเข้าร่วมโครงการ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 ทุกด้าน คือ การจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม ได้จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ และได้เกิดความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ และการรู้จักเครือข่ายอื่นๆ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ทัศนคติของกลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังการเข้าร่วมดำเนินการโครงการ

2. ปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

ผลการสำรวจความพร้อมและความพอเพียงของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็นในด้านต่างๆ ดังนี้

- บุคลากรในหน่วยงานมีความรู้ในการดำเนินโครงการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33 รองลงมา คือ มีจำนวนเพียงพอต่อกิจกรรมที่ดำเนินงานในโครงการ คิดเป็นร้อยละ 27 ส่วนประเด็นที่กลุ่มเป้าหมายเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ การให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 7 โดยกลุ่มเป้าหมายให้ข้อเสนอแนะต่อส่วนนี้ว่า แหล่งเรียนรู้ควรจัดทำให้เป็นศูนย์กลางและให้มีการบริการให้ข้อมูลตลอดเวลาเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว

- งบประมาณในการดำเนินกิจกรรมในแต่ละโครงการมีเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 27 ส่วนประเด็นที่ควรปรับปรุงคือ การรวบรวมใบเสร็จรับเงิน คิดเป็นร้อยละ 7 ซึ่งกลุ่มเป้าหมายแสดงความคิดเห็นว่าการตามเก็บและรวบรวมใบเสร็จในทุกรายการทำให้การดำเนินกิจกรรมบางอย่างขับเคลื่อนไปได้ช้าลง ดังนั้น ควรจะมีการเรียกเก็บเฉพาะรายการที่มีการจ่ายเงินจำนวนมาก ส่วนการจ่ายเงินเล็กๆ น้อยๆ ควรอนุโลมให้ได้

- สถานที่ของแหล่งเรียนรู้รูปแบบของโครงการมีความเหมาะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33 รองลงมา เห็นว่าอุปกรณ์ครบถ้วนพร้อมใช้งาน คิดเป็นร้อยละ 27 และมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำให้คำปรึกษาแก่เครือข่ายได้ในทุกพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 20

- การบริหารจัดการของโครงการมีความถูกต้องและครบถ้วน มีการให้คำแนะนำ ให้ข้อมูล ให้สื่อประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้ด้านต่างๆ ได้ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 33 รองลงมาคือ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ มีความซื่อสัตย์ และเห็นผลงานได้อย่างเป็นรูปธรรม คิดเป็นร้อยละ 27

3. กระบวนการดำเนินกิจกรรม (Process Evaluation)

ในการประเมินกระบวนการดำเนินโครงการครั้งนี้ ได้มีการจัดสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อวิเคราะห์ SWOT ในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม และได้กำหนดให้มีการหา WO เพื่อสร้างเสริมจุดอ่อน และหา WT เพื่อแก้ไขอุปสรรค โดยการระดมความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มที่ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน โดยมีรายละเอียดของผลการประเมิน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโครงการ

กลไก	“เสริมสร้าง” (WO) (จุดอ่อน+โอกาส)	“แก้ไข” (WT) (จุดอ่อน+อุปสรรค)
แหล่งเรียนรู้ปฐมภูมิ		
1. Healthy Move		
กิจกรรมเต้นสลายไขมัน Aerobic Dance in Healthy Park Season 3	เป็นการสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ของข้าราชการตำรวจนักเรียนนายร้อย ตำรวจ และผู้สนใจทั่วไป	ในฤดูฝนไม่สามารถดำเนินกิจกรรม ได้ จึงควรพัฒนาสถานที่การเต้นแอโรบิคให้เป็นอาคารหรือสร้างพื้นที่ให้มีลักษณะคล้ายโรงยิมเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโครงการ (ต่อ)

กลไก	“เสริมสร้าง” (WO) (จุดอ่อน+โอกาส)	“แก้ไข” (WT) (จุดอ่อน+อุปสรรค)
แหล่งเรียนรู้ปฐมภูมิ		
1. Healthy Move (ต่อ)		
กิจกรรมสวมเกราะให้หัวใจ ป้องกันภัยพิพ่นไซเบอร์	คณะผู้ดำเนินงานจัดอบรมมีการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบและเป็น Team Work วิทยากร เป็นผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เป็นกิจกรรมที่ผู้รับการอบรมสามารถนำความรู้ ความเข้าใจไปประยุกต์ปฏิบัติในชีวิตจริงได้	เวลาในการจัดการอบรมควรมี ความเหมาะสมกับปริมาณเนื้อหาของ กิจกรรม และไม่ควรตรงกับช่วงเวลาสอบ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ
กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อ สุขภาพ โดยการเต้น บาสโลบ (Paslop)	กิจกรรมการเต้นบาสโลบ (Paslop) เป็น กิจกรรมที่ทำให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมใน การออกกำลังกาย และกิจกรรมมีความ หลากหลาย ทั้งการรำไทเก๊ก	ควรขยายเครือข่ายไปยังบริษัท ห้างร้าน โรงงานอุตสาหกรรม ส่งเสริมเรื่องการออกกำลังกาย ให้ทุกคนสนใจในการดูแลสุขภาพและ

	การต้นแบบสโลว ซึ่งเป็นกิจกรรมทางเลือกให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม	เข้าร่วมกิจกรรม
2. Healthy Day		
กิจกรรม SMART HEALTHY MOVE สานพลังชุมชนนำอยู่	เป็นกิจกรรมที่สร้างแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในรูปแบบของข้อมูล ข่าวสารและเอกสารเผยแพร่ ให้บริการความรู้เคลื่อนที่ตามชุมชน พร้อมทั้งได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามารับความรู้ โดยมีกิจกรรมย่อยที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพที่หลากหลาย	ควรมีการเชิญชวนหน่วยงานภายนอกที่อยู่ในชุมชน เช่น โรงงานอุตสาหกรรม บริษัทห้างร้าน สถานประกอบการ เป็นต้น เข้าร่วมกิจกรรม
กิจกรรมสรรสร้างพลังเครือข่ายโรงเรียนทหาร - ตำรวจ ปลอดภัย	เป็นกิจกรรมที่ผลิตให้นักเรียนแกนนำสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อน ครอบครัว ชุมชน และสังคมภายนอกได้อย่างแท้จริง	ควรเพิ่มระยะเวลาในการอบรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้มากยิ่งขึ้น และควรมีการต่อยอดไปยังหน่วยงานอื่นๆ นอกจาก โรงเรียนทหาร - ตำรวจ
กิจกรรมการถ่ายทอดความรู้และการสร้างเสริมเครือข่ายเพื่อการขยายผลและการสร้างเสริมสุขภาพ	เป็นกิจกรรมที่สอนให้รู้จักคิดเรียนรู้จากประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมภายนอกแทนที่จะได้เรียนอยู่ในโรงเรียนอย่างเดียว มีการพบปะเพื่อนต่างสถาบัน เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อันจะเป็นการส่งเสริมทักษะด้านสังคมมนุษย์สัมพันธ์อันดี	ควรจัดอบรมบ่อยๆ เพื่อให้ผู้เขียนโครงการมีความชำนาญมากยิ่งขึ้น และควรจัดให้ผู้เข้าอบรมใส่เสื้อค่ายที่เหมือนกัน เพื่อความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโครงการ (ต่อ)

กลไก	“เสริมสร้าง” (WO) (จุดอ่อน+โอกาส)	“แก้ไข” (WT) (จุดอ่อน+อุปสรรค)
แหล่งเรียนรู้ปฐมภูมิ		
3. Healthy Food		
กิจกรรมสวนผักไร้ดิน มีกิน มีสุข Hydro Garden for Healthy Food	วิทยากรเป็นผู้เชี่ยวชาญการปลูกผักไร้ดิน (ไฮโดรโปนิกส์) สามารถถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบและสามารถสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปลูกผักไร้ดินได้อย่างดี และผู้เข้าร่วมอบรมสามารถเอาความรู้ไปปลูกผักไร้ดินเพื่อรับประทานเองและสร้างเป็นอาชีพได้	ควรจัดระยะเวลาในการอบรมให้มีความเหมาะสมต่อปริมาณเนื้อหา ของกิจกรรม และควรมีการสร้างเครือข่ายต่อประชาชนทั่วไปที่สนใจ ให้สามารถเข้ามาศึกษากิจกรรมได้อย่างทั่วถึง
กิจกรรม RPCA SMART Garden 4.0	เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เข้าร่วมได้ฝึกทักษะการใช้ความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความรู้ด้านการเกษตร ความรู้ด้านเทคโนโลยี	ควรมีการพัฒนาต่อยอดไปยังเครือข่ายภายนอก เช่น ชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ที่สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ตนเอง และครอบครัวเพิ่มมากขึ้นได้
4. Healthy Person		
กิจกรรมยุวทูตหญิงแกร่ง หยุดความรุนแรงต่อสตรีไทย	เป็นกิจกรรมที่พัฒนาสุขภาพร่างกายแก่บุคลากรในวิชาชีพตำรวจและการบังคับใช้กฎหมาย ให้เป็นผู้มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรง และฝึกทักษะวิชาป้องกันตัวเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อความรุนแรง	ควรมีกิจกรรมเป้าหมายที่มีความหลากหลาย เช่น นักศึกษา ประชาชน และกลุ่มเพศทางเลือก และบุคคลที่มีความสนใจศึกษาทักษะการป้องกันตัวเองจากความรุนแรง
กิจกรรมส่งต่อพลังสร้างสรรค์ เครือข่าย	เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสามัคคี รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย มีความสัมพันธ์ไมตรีที่ดี และส่งเสริมให้สุขภาพผู้เข้าร่วมโครงการแข็งแรง	การแบ่งทีมควรมีการแบ่งให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละสถาบันได้ละกลุ่มกัน เพื่อทุกคนจะได้ทำความรู้จักกัน
กิจกรรมยกระดับบุคลิกภาพนักเรียนนายร้อยตำรวจ HERO FOREVER	วิทยากรที่เชิญมาให้ความรู้เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านโภชนาการ และการออกกำลังกาย สามารถให้คำปรึกษาแก่กลุ่มตัวอย่างได้เป็นอย่างดี มีกิจกรรมการออกกำลังกายที่หลากหลาย ทำให้สนุกและไม่เครียด สามารถเกิดการพัฒนาตนเองได้ทั้งร่างกายและจิตใจ	ควรจัดอาหารเสริมช่วยในการลดน้ำหนักให้มากขึ้นกว่าเดิม และควรที่จะเพิ่มระยะเวลาของโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโครงการ (ต่อ)

กลไก	“เสริมสร้าง” (WO) (จุดอ่อน+โอกาส)	“แก้ไข” (WT) (จุดอ่อน+อุปสรรค)
แหล่งเรียนรู้ทุติยภูมิ		
5. Health Library		
กิจกรรม Sampran Smart Community Network ตามรอยพ่อ พอเพียง	เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นหลักที่ประชาชนชาวไทยควรยึดถือและนำมาประยุกต์ ปฏิบัติให้เหมาะสมต่อตนเอง	ควรพัฒนาต่อยอดกิจกรรมนี้ไปยังแหล่งชุมชนต่างๆ เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักเศรษฐกิจพอเพียง
การจัดทำ Commentary	เป็นการสรุปผลการดำเนินงานในแต่ละระยะ โดยจัดพิมพ์เป็นวารสารรายเดือน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ของโครงการ ทำให้บุคลากรภายในโรงเรียนรับทราบข้อมูลข่าวสาร ได้เห็นผลการดำเนินงานเชิงประจักษ์	ควรมีการประชาสัมพันธ์สรุปผลการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องที่เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นบุคคลภายนอกได้รับถึงผลการดำเนินงาน
6. Healthy Park		
กิจกรรมสวนสุขภาพ Healthy Park	มีการน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตและการทำงาน มีแปลงสาธิต การปลูกผักปลอดสารพิษ และเปิดโอกาสให้ประชาชน นักเรียน/นักศึกษา เข้ามาเรียนรู้และทำการทดลองสร้างแปลงสาธิต และการทำปุ๋ยหมักเอง	ควรขยายเครือข่ายต่อไปในการสร้างแหล่งเรียนรู้
กิจกรรม Innovation garden by D.I.Y. (Do it by yourself)	เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เข้าร่วมตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งของเหลือใช้ และเห็นแนวทางการประยุกต์ใช้ของเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งจะเป็นการลดจำนวนขยะลงได้อีกด้วย	ควรมีการนำของเหลือใช้จากวัสดุอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อเพิ่มความหลากหลายให้กับการทำ D.I.Y.
7. Healthy Club		
กิจกรรมคลับสุขภาพโยคะบำบัด Smart Yoga in Healthy Club	เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ นักเรียน นายร้อยตำรวจ อาจารย์ บุคลากร และประชาชน มีส่วนร่วมในการสร้างเสริมสุขภาพ โดยการออกกำลังกายและฝึกสมาธิจากการเข้าร่วมกิจกรรมโยคะบำบัด	ควรขยายพื้นที่ในการจัดกิจกรรม เพราะการฝึกโยคะต้องใช้พื้นที่ค่อนข้างมาก

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโครงการ (ต่อ)

กลไก	“เสริมสร้าง” (WO) (จุดอ่อน+โอกาส)	“แก้ไข” (WT) (จุดอ่อน+อุปสรรค)
แหล่งเรียนรู้ทุติยภูมิ		
7. Healthy Club (ต่อ)		
กิจกรรม RPCA Music Delivery ทำดีเพื่อพ่อ	นักเรียนนายร้อยสี่เหล่าทัพและนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร เสริมสร้างความสามัคคี ความสัมพันธ์และเกิดเครือข่ายส่งเสริมสุขภาพที่เป็นรูปธรรมระหว่างนักเรียนนายร้อยสี่เหล่า และนักศึกษาแต่ละสถาบัน	ระยะเวลาการทำโครงการควรจะมีระยะเวลาที่ยาวกว่านี้ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้แต่ละสถาบันเพื่อสถาบันนั้นๆ จะนำไปพัฒนาต่อไป

4. ผลผลิต (Product Evaluation)

การประเมินผลผลิต ดำเนินการโดยมีคณะกรรมการจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจและสถาบันการศึกษาเครือข่ายร่วมตรวจเยี่ยมแหล่งเรียนรู้ 7H และทำการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ ซึ่งมีรายละเอียดของผลการประเมินดังต่อไปนี้

1) ด้านการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินกิจกรรม

- มีการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
- มีการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของชุมชน
- มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรม
- มีการจัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- มีแผนงานแนะแนวกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) ด้านการสร้างแหล่งเรียนรู้

- มีวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ในการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
- มีความชัดเจนในการกำหนดแหล่งเรียนรู้ระหว่างแหล่งเรียนรู้ปฐมภูมิ และแหล่งเรียนรู้ทุติยภูมิ ที่สอดคล้องกับ 7H
- มีแหล่งเรียนรู้ที่มีข้อมูลครบถ้วน ทั้งบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม และสื่อการนำเสนอขั้นตอนการดำเนินงาน

- รูปแบบการสร้างแหล่งเรียนรู้มีความยั่งยืน และสามารถสร้างประโยชน์ให้กับสังคมส่วนรวม
ได้ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

- ผลผลิตที่ได้รับจากแหล่งเรียนรู้ตรงกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรม โดยสอดคล้องกับ
มิติด้านกาย ใจ สังคม และศีลธรรม

3) ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

- รูปแบบของแหล่งเรียนรู้เป็นการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการขับเคลื่อนและดำเนินกิจกรรม
- มีปราชญ์ท้องถิ่น และผู้นำชุมชนมาให้คำแนะนำและดูแลการดำเนินกิจกรรมในชุมชนอย่าง

ใกล้ชิด

- แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นให้ผลผลิตที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

- ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างแหล่งเรียนรู้ และแสดงความคิดเห็นได้อย่างเป็น
รูปธรรม

- ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือและมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม

4) ด้านการขยายผล

- มีการขยายผลแหล่งเรียนรู้ไปสู่ชุมชน/โรงเรียน/มหาวิทยาลัย/หน่วยงานภายนอก

- มีเครือข่ายที่เป็นสมาชิกกลุ่มอย่างน้อย 1 เครือข่าย

- มีกิจกรรมหรือโครงการที่ขยายผลไปยังเครือข่าย อย่างน้อย 1 เครือข่าย

- มีแผนงาน ทิศทาง และนโยบายการขยายผลที่เป็นรูปธรรม

- มีการศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้อื่นๆ

สรุปและอภิปรายผล (Conclusion and Discussion)

ผลจากการดำเนินโครงการโรงเรียนนายร้อยตำรวจองค์กรสร้างเสริมสุขภาพ : แหล่งเรียนรู้เพื่อการ
ขยายผลและการสร้างเสริมสุขภาพ ได้ก่อให้เกิดแหล่งเรียนรู้ด้านการสร้างเสริมสุขภาพขั้นใน 7 รูปแบบ (แหล่ง
เรียนรู้สุขภาพ 7H) ได้แก่ วันสุขภาพดี (Healthy Day) บุคคลสุขภาพดี (Healthy Person) กิจกรรมสุขภาพ
เคลื่อนที่ (Healthy Move) การผลิตและส่งเสริมการรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ (Healthy Food) ห้องสมุด
สุขภาพ (Healthy Library) สวนสุขภาพ (Healthy Park) และสโมสรสุขภาพ (Healthy Club) นอกจากนี้ยังเกิด
กิจกรรมย่อยภายใต้แหล่งเรียนรู้เหล่านี้ขึ้นอีกหลายกิจกรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของการขยายผล
องค์ความรู้และการส่งเสริมกิจกรรมด้านการสร้างเสริมสุขภาพทั้งในรูปแบบของตัวบุคคล (Tacit Knowledge)
และรูปแบบของข้อมูล ข่าวสาร และเอกสารเผยแพร่ (Explicit Knowledge) ในวงกว้างได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ แหล่ง
เรียนรู้ในแต่ละประเภทต่างมีจุดเด่นและรูปแบบการดำเนินกิจกรรมที่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่เป็นจุดเชื่อมและเป็น
ตัวแปรสำคัญในความสำเร็จของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ คือ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมที่เน้นการ
ดึงเครือข่ายสังคมเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจในฐานะต้นแบบองค์กรสร้างเสริม
สุขภาพได้ดำเนินการ ซึ่งนอกจากจะเป็นการสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างสถาบันการศึกษา กับเครือข่ายชุมชน
แล้ว ยังเป็นการแสดงถึงบทบาทด้านการบริการทางวิชาการของสถาบันการศึกษาต่อชุมชนโดยรอบอีกด้วย

แหล่งเรียนรู้สุขภาพ 7H และกิจกรรมย่อยอื่นๆ ภายใต้แหล่งเรียนรู้ของโครงการโรงเรียนนายร้อย
ตำรวจองค์กรสร้างเสริมสุขภาพ : แหล่งเรียนรู้เพื่อการขยายผลและการสร้างเสริมสุขภาพ ได้แสดงให้เห็นถึง
การพัฒนาหน่วยงานให้เป็นองค์กรต้นแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นองค์กรด้านการสร้างเสริมสุขภาพที่มี

การขยายผลการดำเนินงาน องค์ความรู้ ข่าวสาร และนวัตกรรมด้านสุขภาพต่างๆ ไปสู่ชุมชน สถาบันการศึกษา อื่นๆ ตลอดจนหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พรธิดา วิเศษศิลปานนท์ และ ทิพวัลย์ รวมรงค์ เกี่ยวกับการก้าวสู่การเป็นองค์กรสุขภาพที่มีแนวทางการดำเนินงานที่หลากหลายตามบริบทและลักษณะของแต่ละองค์กร มีการดำเนินกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จจนสามารถต่อยอดองค์ความรู้และเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับองค์กรอื่นๆ โดยความเป็นองค์กรต้นแบบนั้นมีนัยยะอยู่ 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก คือการเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นหรือองค์กรอื่นได้นำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติของตนเอง และ ประการที่สอง คือการเป็นต้นแบบเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้อื่นหรือองค์กรอื่นเพื่อสร้างแรงผลักดันให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ (Visetsilpanunta and Raumrong, 2014)

ในเรื่องของการเป็นองค์กรต้นแบบด้านสุขภาพนั้น ยังสอดคล้องกับผลการศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตในองค์กรธุรกิจเอกชนเพื่อการเป็นองค์กรสุขภาพ ของ อานันท์ อุเทนสุด ที่พบว่า ตัวชี้วัดขององค์กรสุขภาพต้องประกอบไปด้วยตัวชี้วัดใน 4 มิติ คือ การเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางจิตสังคม การสนับสนุนทรัพยากรสุขภาพสำหรับบุคคล และการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม (Uthensuth, 2012)

การขยายผลนวัตกรรมการสร้างเสริมสุขภาพในรูปแบบของแนวคิด องค์ความรู้ คู่มือ และกิจกรรมในการดูแลสุขภาพของเครือข่ายสถาบันการศึกษา ชุมชน และหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ได้ก่อให้เกิดการต่อยอดและการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างกันของเครือข่ายต่างๆ เนื่องจากมีพื้นที่ให้เครือข่ายได้มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการจัดการความรู้เพื่อสุขภาพชุมชน ของ พัชรี ดำรงสุนทรชัย ที่พบว่า การจัดการความรู้เพื่อสุขภาพชุมชนต้องมีการรวมกลุ่มกันของคนที่มีความตระหนักในเรื่องการดูแลสุขภาพ การกำหนดเป้าหมายร่วมกันโดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานต่างๆ ได้ร่วมกันสร้างแหล่งเรียนรู้ และเปิดพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม องค์กร และสังคม ตลอดจนมีการขยายเครือข่ายการเรียนรู้ไปสู่กว้างอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ องค์ประกอบสำคัญของการจัดการองค์ความรู้ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และสื่อมวลชนที่ให้การสนับสนุน ตลอดจนเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างหลากหลาย (Dumrongsuntornchai, 2007)

นอกจากนี้ การขยายผลการดำเนินกิจกรรมของแหล่งเรียนรู้เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพและประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของโรงเรียนนายร้อยตำรวจและเครือข่ายทั้งในระดับจุลภาคและระดับมหภาคโดยแกนนำเครือข่ายของแต่ละรูปแบบกิจกรรม ได้ก่อให้เกิดการสื่อสารและการขยายองค์ความรู้ออกไปสู่วงกว้าง ให้สามารถนำเทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมสุขภาพไปประยุกต์ใช้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา เรื่อง การพัฒนาและขยายผลองค์ความรู้การสื่อสารเพื่อสุขภาพของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลน้ำเกี๊ยน อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ของ นฤมล ใจดี ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการขยายผลองค์ความรู้การสื่อสารเพื่อสุขภาพ ได้แก่ การสื่อสารในพื้นที่ที่ชุมชนมีความผูกพันกัน อย่างเหนียวแน่น บุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการสื่อสารต้องมีความรู้ลักษณะของการมีความเชื่อมั่นในพลังชุมชน มีจิตใจดี ชอบช่วยเหลือ มีความพยายาม และมีความสุขพออ่อนน้อม และประการสำคัญที่สุดคือผู้ให้ความรู้ต้องมีความสามารถในด้านการสื่อสารและการสร้างความเข้าใจในองค์ความรู้ด้านสุขภาพอย่างดีที่สุด (Jaidee, 2009)

ข้อเสนอแนะ (Recommendation)

จากการนำเสนอผลงานการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนานวัตกรรมและการสร้างเสริมสุขภาพ “โครงการโรงเรียนนายร้อยตำรวจองค์กรสร้างเสริมสุขภาพ : แหล่งเรียนรู้เพื่อการขยายผลและการสร้างเสริมสุขภาพ” คณะผู้เข้าร่วมโครงการได้เสนอแนะแนวทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโครงการ ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการสร้างยุทธศาสตร์การสร้างเสริมสุขภาพของโรงเรียนนายร้อยตำรวจให้เป็นต้นแบบแหล่งเรียนรู้แก่หน่วยงานอื่นๆ ตลอดจนสื่อสารแนวคิด เทคนิคและวิธีการสร้างเสริมสุขภาพของโรงเรียนนายร้อยตำรวจให้เกิดการรับรู้ในวงกว้าง รวมทั้งพัฒนานวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพทั้ง 4 มิติ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน สถาบัน และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการอัปเดตสื่อออนไลน์ วิกิทัศน์ หรือภาพการบรรยาย PowerPoint ไว้ในเว็บไซต์ของโครงการที่สามารถใช้ในการดำเนินกิจกรรมได้หลายรูปแบบ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าและนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้ง่ายขึ้น

3. ควรมีการขยายผลนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพทั้ง 4 มิติ ในรูปแบบของแนวคิด องค์ความรู้ คู่มือ และกิจกรรมในการดูแลสุขภาพของเครือข่ายสถาบันการศึกษา ชุมชนและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่โดยรอบ

4. ควรมีการประชาสัมพันธ์ และสร้างสื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพของโรงเรียนนายร้อยตำรวจและเครือข่าย ทั้งระดับจุลภาคและระดับมหภาคอย่างต่อเนื่อง

5. ควรมีการพัฒนาและขยายผลแหล่งเรียนรู้สุขภาพในระยะยาว โดยเน้นไปที่การสร้างองค์ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพให้เท่าทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงของพลวัตทางสังคมและการเข้าถึงนวัตกรรมด้านสุขภาพในยุคไทยแลนด์ 4.0

เอกสารอ้างอิง (References)

- Dumrongsuntornchai, P. (2007). **Knowledge management guidelines for healthy community**. Unpublished doctoral dissertation, Faculty of Education, Chulalongkorn University. Bangkok.
- Jaidee, N. (2009). **Generation and expansion of the body of knowledge in health communication of health personnel at Namkian subdistrict health center, Phupeang district, Nan province**. Unpublished doctoral dissertation, Faculty of Education, Chulalongkorn University. Bangkok.
- National Health Development Plan No.12 Board, Ministry of Public Health. (2016). **National Health Development Plan No.12 (2017 – 2021)**.
- Sinloyma, P. (2013). **The Project of Developing Royal Police Cadet Academy toward Healthy Organization (SMART ACADEMY)**. Samut Prakan: Sintavijit Printing.
- Sinloyma, P. (2015). **Royal Police Cadet Academy: “SMART Academy SMART Innovation SMART Network”**. Nakhorn Pathom: N&N Copy and Printing.
- Uthensuth, A. (2012). **The development of a lifelong learning process model in private business organizations to be healthy organizations**. Unpublished doctoral dissertation, Faculty of Education, Chulalongkorn University. Bangkok.
- Visetsilpanunta, P and Raumrong, T. (2014). **The organization of happiness Vol. 3, concepts and tools for job mobility “HEALTH ORGANIZATION”**. Bangkok: P.A. Living co., ltd.